

Mødet den 1. Novbr. 1917.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Jakob Jensen og Olesen.

1. (J. Nr. 239—1917). Indstilling fra Sygehusudvalget om, at følgende Licitationstilbud paa **Levering af Møbler til Kommunehospitalets medicinske Afdeling** antages:

Snedkermester A. L. Johansen & Søn,
Kolding:

16 Sygestuer med 6 Senge til en Pris af 8489 Kr.

1 Badeværelse..... 1250 »

Frederik Baggers Møbelfabrik A/S:

12 Sygestuer med 2 Senge til en Pris af 2898 Kr.

14 Assistentværelser..... 1098 »

14 Elevværelser 1660 »

14 Pigeværelser 1896 »

1 Venteværelse 78 »

1 Diætudleveringsværelse 221 »

Snedkermester O. Bach Sørensen:

2 Gange til en Pris af 1262 Kr.

1 Overlægeværelse 1083 Kr.

2 Dagligstuer med Panel 5988 »

Snedkermester A. Iisager & Søn:

Sygeplejerskernes Spisestue til en Pris af 2774 Kr.

Snedkermester Anton Jensen:

Sygeplejerskernes Dagligstue til en Pris af 1160 Kr.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 352—1917). Fra Skoleudvalg og Skolekommission forelaa følgende **Indstilling til Besættelse af 2 Lærerembeder:**

- I. Nr. 1. A. Thruø Møller, Aarhus.
» 2. H. M. Lorentzen, Gørding.
» 3. F. F. Jakobsen, Aarhus.
II. Nr. 1. K. A. Kristiansen, Roerslev.
» 2. M. N. Geest, Aarhus.
» 3. J. V. Hørslev Nielsen, Aarhus.

Tiltraadtes.

3. (J. Nr. 431—1917). Fra Udvalget for Belysningsvæsenet forelaa Indstilling om Byraadets Approbation paa følgende Indstilling til Udvalget fra Belysningsvæsenets Direktion angaaende **Indretning af Kontorlokaler i Ejendommen Spanien Nr. 19:**

»Den nugældende Ordning med Hensyn til Brændselsfordelingen og Udlevering af Petroleumsmærker m. m. medfører, at Ekspeditionernes Antal er bleven mangedoblet saaledes, at Belysningsvæsenets Ekspeditionslokaler er altfor smaa og utilstrækkelige.

Man tillader sig derfor at foreslaa, at Stuelejligheden i Belysningsvæsenets Ejendom Spanien Nr. 19, som er udlejet til Restauration, inddrages til Kontor for Belysningsvæsenets Inkassatorer. Lejeren betaler en Husleje af 700 Kr., og de Stuer med Køkken, som Belysningsvæsenet foreløbig ikke har Brug for, vil med Lethed kunne udlejes til en Leje af 200—300 Kr.

Lejeren er villig til at nedlægge Restaurationen straks uden Erstatning paa Betingelse af, at han ved Udvalgets anbefaling kan opnaa at faa sit nuværende Beværterborgerskab, som er knyttet til Ejendommen, ombyttet med et Borgerskab, som giver ham Ret til at drive Beværternæring, hvor som helst i Byen han kan faa

Lokaler, som opfylder de i Vedtægten stillede Betingelser; kun forbeholder Lejeren sig, at han maa blive boende i Baglokalerne, indtil det lykkes ham at finde en passende Lejlighed.

De mindre Forandringer af Lokalerne, der vil være nødvendig, vil uden større Bekostning kunne foretages i Løbet af 8—10 Dage.«

Christensen forelagde og anbefalede Indstillingen samt meddelte, at Udvalget havde givet Restauratørens Ansøgning til Magistraten om Ombytning af Borgerskabet sin bedste Anbefaling. Dersom Byraadet kunde tiltræde Indstillingen, vilde Udvalget henstille til Borgmesteren og Bevillingsnævnet at fremme Sagen saa meget som muligt.

Formanden udtalte, at da Borgerskabet var knyttet til Ejendommen, kunde der ikke meddeles nyt almindeligt Borgerskab, men der maatte gives Bevilling efter Vedtægtens § 21. Hvorvidt Bevillingsnævnet vilde være med hertil, turde Taleren ikke lige paa Stedet love.

Mousten mente, at hvis Byraadet tiltraadte Indstillingen, maatte der deri ligge, at det ogsaa vilde anbefale Andragendet om den ny Bevilling.

Formanden var ganske af samme Mening, men Spørgsmaalet var, om Belysningsvæsenet i Henhold til Byraadets Anbefaling af Andragendet turde rykke ind i Lokalerne, inden den ny Bevilling var blevet meddelt.

Kjeld Sørensen vilde anbefale, at man fremtidig ikke saaledes handlede med Beværterbevillinger.

Møller maatte antage, at Bevillingsnævnet vilde tage Hensyn til, at Byraadet anbefalede Andragendet.

Formanden troede nok, Bevillingsnævnet

vilde tage Hensyn til Byraadets Ønske, men om Ministeriet vilde, var noget andet.

Christensen spurgte, hvor længe det kunde vare, inden der kunde foreligge Svar fra Ministeriet. Kunde man haabe paa Svar i Løbet af en 14 Dages Tid, maatte Belysningsvæsenet se at klare sig saa længe, og skulde Ministeriet nægte Bevillingen, kunde man overveje, om man ikke skulde opsige Lejemaalet i Henhold til Kontrakten.

Formanden ansaa det for bedst at vedtage Indstillingen og saa søge Sagen fremmet saa hurtigt som muligt.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 420—1917). Andragende fra A. Th. Lorentsen om **Autorisation som elektrisk Installatør.**

Fra Udvalget for Belysningsvæsenet forelaa Indstilling om, at Andragendet bevilges paa de sædvanlige Vilkaar.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 339—1917). Andragende fra Vognmandsforeningen om, at **Betalingen for Snekørsel forhøjes til 1 Kr. 50 Øre pr Læs.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at Andragendet bevilges, imod at Vognmændene forpligter sig til for den forhøjede Betaling at bortkøre ca. 2 m³ pr. Læs.

Formanden forelagde Indstillingen.

N. Joh. Laursen fandt Ordningen meget fordelagtig for Kommunen, da den gamle Pris var 1 Kr. pr. Læs à 1 m³.

Brøndum oplyste, at Vognmandsforeningen havde erklæret sig villig til at gaa ind paa de af Brolægningsudvalget foreslaaede Vilkaar. Vognmændene mente ikke, at Hestene med det Foder, der

kunde gives dem, kunde køre i Trav, og de agtede derfor at benytte større Vogne end hidtil.

Niels Jensen gjorde opmærksom paa, at det kun var Vognfadingen, der skulde kunne rumme 2 m³.

Brøndum fremhævede, at der paa hver Vogn skulde bortkøres 2 m³ Sne.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 336—1917). Andragende fra Vognmandsforeningen om **Fritagelse for Afgiften af Automobilholdepladser.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at Afgiften bibeholdes.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 397—1917). Andragende fra Entreprenør Olsen om **Erstatning for Tab ved Udførelsen af et Kloakarbejde i Vesterbrogade og Silkeborg Landevej.**

Brøndum oplyste, at Andragendet først var blevet indgivet, efter at Regnskabet for det paa-gældende Arbejde var blevet afsluttet, og Entreprenøren havde faaet sine Penge. Under Hensyn hertil, idet det paa det nuværende Tidspunkt var umuligt at skønne over, hvorvidt Kravet var berettiget, kunde Udvalget kun indstille, at Andragendet ikke blev bevilget.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 18¹⁵—1917). Andragende fra Enke K. Sørensen om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Bevilgedes.

9. (J. Nr. 18¹¹—1917). Andragende fra Skovarbejder L. E. Larsen, Donbækhusene, om **Tilladelse til afgiftsfrit at holde Hund.**

Formanden oplyste, at man tidligere havde givet Tilladelsen, men at Skovrideren nu mente,

at det vilde være Luksus for Andrageren at holde Hund.

Christensen anbefalede at bevilge Andragendet.

Bevilgedes.

10. (J. Nr. 402--1917). Til Erklæring forelaa et til Aarhus Stiftamt fra Arbejdsmand Duelund indgivet **Andragende om Fritagelse for at svare Underholdsbidrag til sin fraskilte Hustru, der er nnder Alderdomsforsørgelse.**

Alderdomsunderstøttelsesudvalgets Erklæring, hvorefter Andragendet ikke for Tiden kan anbefales, tiltraadtes.

11. Andragende fra Slagter Oskar Petersen om Tilladelse til **Forhandling af varme Pølser fra Vogn paa Gaden.**

Formanden forelagde Andragendet.

Salling saa intet til Hinder for, at Byraadet anbefalede Andragendet. Navnlig for Arbejderne vilde Foranstaltningen sikkert være af Betydning under de nuværende Forhold, hvor Fødevarerne var saa dyre.

Niels Jensen var bange for, at det vilde gaa ud over Familierne, hvis Arbejderne købte deres Føde ved den Slags Vogne.

Mousten kunde ikke uden Betænkelighed gaa med til at anbefale Andragendet. De handlende havde tidligere været ret misfornøjet med den Slags Gadehandel.

Formanden mente, at man burde anbefale Andragendet. Det vilde næppe være heldigt at udelukke Gadehandel.

Christensen anbefalede, at Tilladelsen blev givet.

Bech kunde gaa med til at anbefale Andragendet.

Simonsen mente, at man maatte knytte den Betingelse til at anbefale Andragendet, at Pølserne skulde være fabrikerede paa Slagtehusets Pølsefabrik.

Brammer var bange for, at denne Gadehandel vilde være til Gene for Færdselen.

Formanden bemærkede, at det syntes, som om man var bange for Gadeliv.

P. Petersen havde set lignende Handel i Udlandet, men havde aldrig fundet den videre tiltalende heller ikke i hygiejnisk Henseende.

Brøndum mente, at Gadehandel med Pølser i hygiejnisk Henseende meget vel kunde sidestilles med Gadehandel med Frugt.

Sagen udsattes.

12. (J. Nr. 34—1917). Indstilling fra Udvalget angaaende Opførelse af Beboelsesbygninger om, at Udvalget bemyndiges til at indhente **Oplysninger angaaende Byggematerialier** gennem Arkitekterne Puck og Høegh-Hansen.

Formanden forelagde Indstillingen med Bemærkning om, at Hr. Salling ikke havde kunnet tiltræde denne.

Mikael Johansen oplyste, at han paa Grund af Sygdom havde været forhindret i at give Møde i det paagældende Udvalgsmøde.

Simonsen udtalte, at Udvalgets Flertal ansaa det for heldigst at engagere de to Arkitekter til at undersøge, hvilke Materialier der var fornødne, og hvorvidt de kunde skaffes. Bolignøden vilde sikkert blive endnu mere truende til Foråret end hidtil, saaledes at det blev nødvendigt at bygge, og skulde Bygningsinspektøren udføre de paagældende Undersøgelser, vilde det antagelig blive dyrere, end hvis man lod de to Arkitekter gøre det, idet disse, som jo laa inde med Teg-

ninger og Planer, let vilde kunne fremskaffe de fornødne Oplysninger.

Salling havde ikke kunnet tiltræde Indstillingen, fordi det med dennes Vedtagelse i Virkeligheden vilde blive bestemt, at Kommunen selv skulde bygge, hvad han ingen Nødvendighed saa for, da et Privatkonsortium var villig til at opføre Bygninger med 100 Lejligheder. Iøvrigt var Bolignøden ikke saa stor mere, og den Arbejdsløshed, der kunde forudses at blive efter Nytaar, vilde muligvis bevirke, at en Del arbejdsløse søgte Beskæftigelse andet Steds, navnlig paa Landet.

Formanden anmodede Medlemmerne om at holde sig til Sagen.

Simonsen oplyste, at Hr. Salling i Udvalget havde taget samme Standpunkt, som han sammen med Hr. Mikael Johansen tog, da der var Tale om at bygge de første Huse, nemlig at undlade at stemme. Nu vilde Hr. Salling derimod modarbejde Opførelsen af ny Bygninger. Der var absolut ingen Grund til at tro, at Arbejdsløsheden skulde bevirke Udflytning til Landet, thi der vilde Arbejdsløsheden efter alt at dømme blive forholdsvis større end i Byerne. Derimod kunde der sikkert regnes med en saadan Tilflytning til Kommunen, at de 100 Lejligheder, som vilde blive til Raadighed ved privat Byggeri, slet ikke vilde afhjælpe Bolignøden.

Møller mente, at man, forinden man tænkte paa at antage Arkitekt, selv kunde undersøge, om der kunde skaffes Cement. Taleren troede, der var Planer fremme om Opførelse af endnu flere Huse ad privat Vej. Det var en Fordyrelse at antage Arkitekt, saa Taleren vilde henstille, at man først undersøgte, om der kunde faas Cement.

Formanden oplyste, at der forelaa en Forespørgsel fra Udvalget til Cementnævnet, om der kunde faas Cement. Maaske kunde man udsætte Sagen, til man fik Svær paa denne Forespørgsel.

Simonsen fandt den af Hr. Møller anbefalede Fremgangsmaade for vel egnet til at forhale den Undersøgelse, som Byraadet havde paalagt Udvalget at foretage. Der var intet til Hinder for at foretage Undersøgelsen og indhente Tilbud paa Materialier, medens Cementnævnet overvejede Sagen. Forøvrigt kunde man jo meget vel bygge uden Cement.

Møller vilde meget fraraade at bygge uden Cement. Han foresløg at udsætte Sagen, til Cementnævnet havde svaret.

Bech havde forandret Standpunkt til det kommunale Byggeri, den Gang den socialdemokratiske Gruppe besluttede at sætte Lejeafgifterne ned.

Brøndum kunde godt tænke sig, at Bygningsinspektøren kunde udregne, hvilke Materialier der skulde bruges, og troede ikke, der vilde være nogen Risiko forbundet med at anskaffe disse Materialier. Blev Undersøgelsen overdraget til de to Arkitekter, skulde disse vel sagten udarbejde fuldstændige Planer, og det var der næppe Anledning til i Øjeblikket.

Salling havde netop i Udvalget foreslaaet det; Hr. Brøndum fandt rigtigt, nemlig at lade Bygningsinspektøren undersøge, om Materialerne kunde faas.

Simonsen fandt, at Hr. Brøndums Udtalelser tydede paa, at han ikke var helt klar over, at Arkitekterne allerede havde udarbejdet Tegningerne for den paabegyndte Bebyggelse. Det vilde altsaa være let for dem at foretage Undersøgelsen, medens det for Bygningsinspektøren vilde blive

et meget stort Arbejde. Bygningsinspektøren ansaa det ogsaa selv for uheldigt, om han skulde foretage Undersøgelsen.

Christensen kunde ikke indse, at der var noget forgjort ved at antage de to Arkitekter, hvis man da som Talere mente, at Kommunen selv kom til at bygge, hvis Materialierne kunde skaffes.

Brøndum havde fremsat sine Udtalelser, netop fordi han vidste, at der forelaa færdige Tegninger, idet enhver bygningskyndig jo af dem kunde udregne, hvad der skulde bruges. Skulde det vise sig, at der ved privat Initiativ blev bygget et tilstrækkeligt Antal Boliger, vilde Spørgsmaalet om kommunalt Byggeri bortfalde, og der kunde saa blive Tale om Honorar til de to Arkitekter, hvis man lod dem foretage Undersøgelsen. Skulde der ikke ydes Honorar til Arkitekterne for Undersøgelsen, kunde Taleren stemme for Indstillingen.

Møller gentog sit Forslag om at afvente Cementnævnets Svar.

Mikael Johansen vilde, efter at man havde vedtaget at udleje Lejlighederne 25 % billigere, end de kostede Kommunen, fremtidig stemme imod Opførelsen af kommunale Bygninger, ligesom han i det hele taget af Hensyn til den Pengekrise, der utvivlsomt nærmede sig, vilde stemme imod enhver Foranstaltning, det var muligt at udsætte.

Flertallets Indstilling vedtoges.

13. Byraadet bemyndigede Formanden til at underskrive den Obligation paa 2 Millioner Kroner, der skal udstedes for det tidligere vedtagne **Laan**, som er tilstaaet Kommunen af »Bikuben« i København for nævnte Beløb.

14. Det vedtoges at bemyndige Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til i Anledning af **Bedømmelsen af Projekterne til Ordning af Pladsen omkring Domkirken** at supplere sig med 1 eller 2 Medlemmer efter Forslag af dem, der har bidraget til Bispetorvets Ryddeliggørelse.

